

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — —
 Egyes szám 4 kr.
 A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizetheti helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1072. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.
 MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorot 15 kr. Nagyon terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beutazástól 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.
 Hirdetések felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adnak vissza.

Tisztelt olvasóinkhoz

Szinay Gyula, lapunk főszerkesztője, változott viszonyainál fogva szakíthat többé időt arra, hogy a lapkiadói teendőket végezze — s mint országgyűlési képviselő, kinek ideje javarészt a fővárosban kell tölteni, nem is teheti ezt — ennél fogva a kiadói teendőket — további intézkedésig **Kósa Barna**, lapunk f. szerkesztője látja el; fölkerjük tehát t. olvasóinkat, előfizetőinket és a hirdető feleket, hogy **ezentul minden előfizetési pénzt, hirdetési díjat s általában minden küldeményt egyenesen a szerkesztőségbe** (nagy-uj-utca, 1702. sz.) **szíveskedjenek intézni.**

A „DEBRECZEN”
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

Csatarendben.

Debreczen, febr. 15.

(M.) A belpolitikai égboltozat borús, a szél össze-vissza kavargó; — zivatar van keletkezőben . . . Mi is lehetne más? Hallatlan eszközökkel merészkedett a kormánypart a nemzet »bizalmát« kiereszközölő választási hadjáratot megindítani és keresztül hajszolni, s az a megmegtérhetős nagy orr, melylyel kikerült a »győzelembelek«, az a cinikus elkeseredettség, melynek hangján Szapáry gróf hadat üzent — hadarva, hebegve — Temesvárról a jognak s az alkotmányos élet féltékenyen őrzött tényezőinek, továbbá az ellenzéknek a nemzet nagy része által nyújtott megbízatás, jogai és igazai megvédelmezésére és minden igazság és megczófolható tények egész sora a mostani rendszer és törpeóriási ellenében nem is idézhet mást elő zivatarnál.

Isten és emberek és a ténybeli igazság szolgáljanak tanubizonyoságnak, — hogy az Osztrákia-nak érdekeit védelmező gyászmagyarország »nemzet nagybörségének« bizalmába csak belelovalgolta magát, ép úgy mint a hazug, ki végre maga is hiszi a maga hazugságát.

A soha nem hallott visszaélésekkel, megfélemlítéssel, avval »a rongyos 739 ezer forinttal« és még más titokban végzett erkölcsnemesítő manipulációkkal szaturált választásoknál a legtöbb nagyságos és méltóságos ifjuraság csekély szótöbbséggel győzött az ellenzéki jelölt ellenében; tehát nemcsak felemelt fővel járhatunk mi, a kiknek egyéb fegyverünk nincs az igazság parittájánál, a gőg és hatalmi tulkapások gyászos lovagjai, a rendszeretlen rendszer tudva nem igazat, nem jogosat védelmező, »kölcson pénz« megszerzett tömegével szemben, hanem szívünkben avval a lelkesítő tudattal, hittel, hogy sokat szenvedett, sokszor megszalott nemzetünk nem sokára vissza fog térni igaz Istenéhez . . . s összetörve a bálványt . . . azt imádja, lélekben és igazságban.

A föld morajlik; tompa zugás folyton erősödő zaja veri fel a közöny hallalt rejő csendjét.

Magyarország népének háromnegyedrészre ma már ellenzi a közösügyes lejtő fentartását. Ellenzi azt visszavonhatatlanul, okulva egy negyedszázad keserves tanúságain. Vissza-követeli történelmi jogait — alkotmányos szabadságát.

S az erőszakosan, helyes alkotmányos jogalap nélkül s a kormány részéről a politikai erkölcs megsemmisítésével

keresztül vitt választásoknál Isten elvetve az a mag, melyből az önálló Magyarország fajja — büszke tölgye . . . fölírul.

Az Isten megadja, az idő meghozza! . . .

Hiába erősködik gróf Szapáry, hiába igyekszik — körvonalozni az osztrák párt programját, ami az érdek-közösségnek, hatalmi birtoklás vágyánál egyéb sohasem volt: hittel, bizalommal e párt iránt nem viseltetik a magyar nemzet; mert ha úgy volna, ha annyi tenger sok vívmány, boldogság, nagyság és tekintély kifelé és szűzár haladás a belpolitikai reformok terén lenne annak a modern »szabadelvi« uralomnak eredménye és sikere, mint amennyit ők hirdetnek: akkor a kiegyezés negyedszázados évfordulóján nem kellene száz meg ezer főispánt, alispánt, polgármestert, szolgabírókat, községi jegyzőt s más e fajta mustarakortest — no meg azt a »rongyos 739 ezer osztrák forintot« mozgósítani »a bizalom fényes nyilvánulása« . . . kivívásáért, de facto kiereszközöléséért.

És nem kellene ennek a »fényes bizalom«-nak viszonzásául, a mily hitvány, ép oly reakcionárius izü fenyegetéseket kürtöltetni és világgá bocsátani a nemzeti jogok és történelmi igazságok védői, hívei felé; és nem kellene az »érdekes« porté tagjai által soha meg nem szerzett alkotmányos garanciák lerombolását is ígérgetni.

Ej! de hát a rendszer maga is hazugságon alapul és ámitáson: hát végrehajtó közegei ott a kormányrudnál, — egy, két kivétellel, hogy ne ámitánák magukat és hogy ne igyekezzenek, a míg tudják, ámitani a könnyen hívőket?

Magyarország önálló polgársága ugyan már fel nem ül nekik; Magyarország népének nemzeti önérzete kárhözlatólag ítelt felettők; Magyarország hazafiass népe pirulni kénytelen, — mikor tudja és olvassa, hogy Bécsnek lapjai vezércikkében zengenek örömdalt az osztrák-párt választási győzelméhez, melyet a több vótum alapján elért, a mely több vótum közt igen kevés az őszinteségből, még kevesebb a meggyőződésből, legtöbb az erőszaktól és érdek által van kiperéselve.

Lassan sógorok! Korai még a győzelmi dal s a látszat könnyen szétfoszló párázata fedi a valóságot. A győzelem szomorú torrá változik; a hazafiság üdítő szele kissé éles a beteg pártvezérnek s az öntudatra ébredt nemzet nem túl tovább tehetetlen bábót Hazánk politikai vezérhajóján. Életerős kormányos kell oda, ki nem laviroz . . . de irányt szab és vezet! Nem alkuszik, de teremt.

Nem eltagadja — feladja a nemzet történelmi jogait — de bevehetetlen várat épít annak védelme körül.

Nem leigáz: de szabadságra hív. Önálló polgárt, hivatalnokot egyaránt! . . .

Nem a bizalomszülte, de sok szomorú vétek — hozta létre most még látszólagos többséggel annak rendszernek, mely Magyarország érdekeivel, tradícióival, az önálló polgárok meggyőződésével annyira ellentétes, amelynek végrehajtó közegei lent és alant, annyira népszerűtlenné hazaszerte s mert csak az erőszakon, hatalmi visszaélésen alapul: uralmának csufos vége lesz.

A választásokból eltagadhatlan nagy tanúsággal jöttünk meg! . . . Nyilvánvaló a nemzeti közszellem ébredése.

És ez a tudat, meg kell, hogy aczélolja a tetterőt. Ez a tetterő pedig használja fel a jognak és igazságnak minden parányi, de sulyos, mert igaz követ, e

sötét politikai korszak egymásután folyó merényleteinek megállítására . . . e hibás politikai rendszer megdöntésére . . . míg nem a közel jövőben a hitnek — Magyarország állami önállóságának megvalósulása iránt még annak a szent öregnek kebelébe is vissza kell térnie, ki oly régen távol sir e nemzetet . . .

Mi rendületlenül bizunk az igaz hazafiság — az öntudatra ébredt nemzeti szellem és erejében, mely annyi vészben, viharban megtartá e Hazát! . . .

A Mannlicher-puskák tűzpróbája. Tudvalevő dolog, hogy a chilei polgárháboruban használták először az osztrák-magyar hadsereg fegyverét, a Mannlicher-puskát s a mint már közvetlenül a háboru után is konstataáltak, az új ölkölő szerszám kitűnően állotta ki a tűzpróbát. Most egy magasabb rangu olasz tiszt mondja el az Indépendance Belge ben, hogy mily csodálatosan működtek a Mannlicherok, a melyekkel a kongresszusi csapatoknak csak egyetlenegy dandárja volt felszerelve, vagyis 9925 harcász ember közül csak 3446. A katonák pár napi gyakorlat után oly pompásan létek az új fegyverrel 600, sőt 1000 méterről is, hogy a diktátor emberei már az első ütközet után megtárgadták az engedelmességet. Azt mondták, hogy inkább löjjelek le őket nyomban, semhogy olyan csapatok ellen menjenek, a melyek minden küzelem nélkül, nyulak módjára puffantják le mindnyájukat. A placidai csatában megfutottak Balmaceda emberei, noha a kongresszisták 1000—1200 méterről lövöldöztek rájuk. A Mannlicher-puskával felszerelt katonák azonban annyira biztak magukhoz, hogy háromszor akkora ellenséggel is készek voltak szembeállani s alig vártak, hogy rászakadítsák őket. A regruták három napi tanulás után úgy tudtak már bábni az új fegyverrel, hogy 100, 250 és 500 méternyi távolságról lövéseiknek 18, 15 és 12 százaléka centrumot talált a czél táblán. A puskák közül csak kevés romlott meg s a melyeknek támadt is valami hibája, egy töltésre tovább lehetett használni. Csak az okozott némi bajt, hogy tömördek töltést pusztítottak el a katonák s a hiányt nehezen lehetett pótolni. A Mannlicher-puskával lött sebek vagy azonnal öltek, vagy pedig minden komplikáció nélkül könnyen és nem is éppen fájdalmasan gyógyultak. A Mannlicher-puska tehát megérdemli, mondja az olasz ezredes, hogy »humánus fegyver«-nek nevezzük. Még a legnagyobb távolságokról is keresztül furja a csontot s nem hagy hátra ölmadarabokat vagy csontszilánkokat, a melyek megnehezítik a gyógyulást. A golyók a sebben is megtartják eredeti formájukat. Szóval, a Mannlicher hatása csak az 1866-diki porosz »Zündnadel-puská«-éval mérhető össze.

Kormányválság készülöben. A Pesti Napló egy bécsi tudósító levelet közli, mely Szapáry látogatásáról így nyilatkozik: Beavatott politikai körökben beszéltek, hogy Szapáry az egész kabinet lemondását felajánlotta a királynak, aki ezt mellőzvé, hiszi-e, hogy a jelen többséggel tovább kormányozhat, arra támaszkodhatik-e? Az igenlő feleletre a Korona másik kérdése ez volt: Garanciát vállalhat-e, hogy sikerüljön fog a nehézségeket leküzdeni? Szapáry azt felelte, hogy reméli, de nem garantírozhatja. A Korona kimondotta, hogy kiserelje meg politikájának érvényt szerzeni. A Korona nyilatkozatát úgy tekintik, mintha várakozó álláspontot foglalna. Ezen audenciával kapcsolatban van Fiath Miklós báró és Zichy József kihallgatása, akik esetleges válság idején meg lennének bizva kabinet alakításával.

Az alföldi takarékpénztár közgyűlése.

Debreczen, febr. 15.

A debreczeni Alföldi takarékpénztár évi rendes közgyűlését — Medve Kálmán elnökle alatt — tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg saját helyiségében. A jegyzőkönyvet Ormódy Lajos vezette, a szavazat-szedéssel és jegyzőkönyv hitelesítésével pedig Szabó Sámuel, Konecz Lajos és Dr. Kemény Mór bizattak meg.

A közgyűlés határozatképessége konstataáltvan, felolvastatnak a jelentések:

Az igazgatóság jelentése szerint az elmúlt 1891. évben az üzlet minden ágában emelkedés tapasztalható. A pénztár-forgalom volt: bevétel 4.508.483 frt 77 kr, — kiadás 4.489.429 frt 23 kr, — december 31-én ma-

radvány 19.054 frt 54 kr. A forgalom emelkedett 743.828 frt 59 krral. A váltók állománya volt decz. 31-én 682.152 frt 62 kr. Az emelkedés 88.163 frt 21 kr. Az előlegeknél 629 frt 70 kr, a jelzálog kölcsönöknél pedig 21.755 frt 14 kr emelkedés mutatkozik. A könyvtételek állománya volt decz. 31-én 684.203 frt 32 kr. Emelkedés 90.019 frt 05 kr. Az osztalék — részvényenként 10 frttal — febr. hó 15-től kezdve folyóvá tétetik.

A felügyelő bizottság teljesen rendben találván az üzleti könyveket, s helyesnek találván az előterjesztett mérleget, minden tekintetben hozzájárul az igazgatóság jelentéséhez.

A jelentések elfogadtatván, a felmentvény úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadtatik.

A 13.756 frt 60 krt tevő tiszta nyeresmény következőleg osztatik föl:

	Frt kr.
Részvénytőke 6% kamaja	6000.—
Tartalék tőkére 10%	775.66
Igazgatósági jutalék 10%	775.66
Felügyelő bizottsági jutalék 5%	387.83
Ügyvivői jutalék 3%	232.69
Tisztviselői jutalék 2%	155.14
Jegyzői és könyvvivői tiszt. díj	200.—
Jótekményzelokra	140.—
Szelvény adó 1891. év.	38.—
Nyugdíj alapra	340.—
Felülosztalék 4 frt szelvényenként	4000.—
Kétes követ. tartalékára irandó	711.62
Összesen: 13.756.60	

Az igazgatóságból az alapszabályok értelmében kilépnek: Szabó Miklós és Ormódy Lajos, kik ismét bevalasztattak, előbbi 160, utóbbi pedig 138 szavazattal.

A felügyelő bizottság tagjaivá megvalasztattak: Osterlamm Ernő 156, Schmid Agoston 146 és Konecz Elek 116 szavazattal. Póttagokul megvalasztattak: Dr. Varga Géza és Dr. Kemény Mór.

Több tárgy nem lévén, a közgyűlés d. e. 11 órakor vért.

BELFÖLD.

Pártunk újabb győzelmei. Febr. hó 12-én 3 kerületben volt pótválasztás s mindhárom kerületben a függetlenségi és 48-as párt jelöltjei győztek. A ráczalmási kerületben egyhangulag Nagy Gyula választott képviselővé. A szalántai kerületben Vajay Ferencz függetlenségi és 48-as párti Czizerer Ákos 48-assal szemben, — a pécsvárad kerületben pedig Simonfay János függetlenségi Tost Gyula kormányparti jelölt ellenében képviselővé választott. Most már a közjogi ellenzéki képviselők száma meghaladja a százat.

A bánffyahunyadi választás sebesültje. Gyarmathy Zsigmond, volt választási elnök állapotában a javulás lassu, de állandó. Jelenleg Kolozsvárott kezelik, hol Brandt dr. gondjai alatt van. Fejének 11 sebes komoly aggodalomra adott okot, de most már túl van a veszedelmen.

Fejérváry — közös hadügyminiszter. Fővárosi politikai körökben beszéltek, hogy br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter közös hadügyminiszterre neveztetik ki. Utódjául Grómon Dezső államtitkár, vagy gr. Andrássy Gyula van szóban.

A szalontai választás a törvényesek előtt. Főnagy Imre, a nagyszalontai függetlenségi kör elnökének bűnvádi följelentését Sántha István és társai ellen, már áttette a vármegye a nagyvárad törvényesekhez. — Mint értesülünk, a vizsgálatot a központból fogják eszközölni, azonban az ezzel megbízott vizsgálóbíró a helyszínre utazik, hogy ott a tanukihallgatásokat eszközölje. A vizsgálat, a nagy anyaghalmozatnál fogva, bizonyára több hétig fog tartani.

Baross Gábor kitüntetésé. A hivatalos lap jelenti, hogy a király folyó hó 8-án kelt legf. elhatározásával, Baross Gábor kereskedelemügyi magyar királyi miniszternek, a Lipót-rend nagykeresztjét díjmentesen adományozta. E kitüntetés a miniszternek a kereskedelmi szerződések létrejötte körüli érdemeiért adatott.

KÜLFÖLD.

A kronstadti látogatás viszonzása. Egy pétevári távirat szerint egy orosz hajóraj legközelebb Raznakov altengernagy vezénylete alatt Cherbourgba indul, hogy a francia hajóraj kronstadti látogatását viszonzozza.

tel-intézet

lőtt 10 órakor,

ÜLÉSRE

ására csak oly rész-

zleti jelentés, vala-

zati mérleg helyben

zatóság és felügyelő

sági tag választása.

választása.

a közgyűlést meg-

tekinthetők.

ratóság.

lló-trágya

óiból.

állomásra szállítva

onia részére

HONS

te

CZA 11. SZÁM.

2-6.

ámagvak

ZIKKEK.

detnek.

PÁNJÁTÓL.

ény.

des közgyűlésén egy

és egy polgári

sokra és pedig rend-

ásra évi 600 frt és

ázat hirdtetetik.

leg felszerelt pályá-

folyó évi március

mert később érkező

enfeld József.

A velszi herceg lemondása. A Petite République Française állítolag teljesen megbízható forrásból arról értesül, hogy a velszi herceg visszavonulni akar a politikától s trónöröklési jogáról lemond fia javára. Ennek az elhatározásnak oka abban rejlik, hogy a velszi herceg ezáltal kizárólag a családjának akar élni, annál is inkább, mert neje és időse leánya, Maud hercegnő egészségi állapota nyugtalanító. Jelesül a velszi hercegné, fia, a clarencei herceg halála óta súlyosan beteg.

Szerbiából. Gyája belügyminiszter bukáskát bevégzett ténynek tekinthető, noha a radikális párt többsége nem akarja elejteni. Gyája valószínűleg a kormány teljes rekonstrukciójáig megmarad helyén. Hír szerint a rekonstrukció már a legközelebbi napokban történik meg.

Hajduvármegye közgyűlése.

Debreczen, febr. 15.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. — gr. Degenfeld József főispán elnökelete alatt — rendes közgyűlést tartott, mely gyéren volt látogatva, a mi annak tulajdonítható, hogy érdekesebb ügy a tárgysorozatban alig fordult elő.

Gróf Degenfeld József főispán a közgyűlést megnyitván, olvastatik az a lispáni időszaki jelentés, mely kiemeli, hogy a képviselő-választások a vármegye választó-kerületeiben megejtettek, a nélkül, hogy a kirendelt katonai karhatalomra a legesekélyebb szűkség lett volna. Ez Hajduvármegye választóinak politikai érettségét bizonyítja. A közgyűlés — gr. Degenfeld József főispán indítványára — örömmel vette tudomásul, hogy Hajduvármegye minden kerületében függetlenségi és 48-as párti képviselők választottak, s utasított a főjegyző, hogy ezen örvendetes eredményt a következő jelleggel ellátva örökítse meg a jegyzőkönyvben:

— Csak nem fájult még el a hajdu-úr, mert minden cseppje drága gyöngyöt ér!

E felemelő és lelkesítő jelenet után áttértek a többi tárgyra, melyek rendszerint egyszerű tudomásul-vétellel intéztettek el.

Az országos törvénytervező szerkesztője az 1891. évi XL—XLIII. t.-cikkeket, továbbá az 1892. évi I. és II. törvényeket megküldi. Kihirdették.

Egy esomó miniszteri leirat és jelentés — minden megjegyzés nélkül — tudomásul vétetett.

Egy választás élenkítette meg némileg az egyhangú közgyűlés lefolyását. Ugyanis a b.-újvárosi járásban egy új szolgabírói állomás rendszeresített, s ezt most töltötték be választás útján.

A kijelölt bizottságba bevezették a közgyűlés részéről: Pénzes Sándor, Csohány László és Adler Farkas. A főispán által a kijelölt bizottságba kinevezettek: Dr. Czegléd Mihály, Horváth Kálmán és Szöllősy János.

A szolgabírói állomásra csak egy pályázó jelentkezett: Nemes Zoltán, jelenleg is helyettes szolgabíró, ki ezen állásra teljes kvalifikációval bírva, egyhangulag meg is választott, s a hivatalos esküt a közgyűlés végén letette.

Apróbb tárgyak következtek, melyekre — az előadók monoton referálása után — rendszerint az lett a végzés, hogy tudomásulvétel mellett az illető tárgyakban érdekeltek a tekintetes vármegye részéről csak kiegészítő értesítettek.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

DAMJANICHNÉ*)

Reggel volt, s a mint az utcán járok,
Valóság ez? Ében vagyok, ében?
Vagy csak honfi-álmok folytatása
Az a kép, mely tárul itt előlem?

Ált egy házzal szemben, kettős sorral,
Utcaportban, kis csapat vén honvéd,
Barna-piros siphajokra dúsan
A kelő nap játszi fénye omlék.

Ók megtépett, ámde győzedelmes
Lobogó megannyi csatának.
Vácz, Isaszegh, Szolnok, Buda híre
Fénylik vissza, a hol ók megállnak.

Tán a régi hősrégék világát
Támasztja föl fejezők még egyszer,
S megtanítják a világot újra,
Hogy nevékről szóljon tisztelettel.

Oh, ki egykor harczolt ifjú tüzzel,
Mint merész sas, mint kevély oroszán:
Kard helyett most mambórára dülő,
Összerokád, eggyügyi aggyastán!

S a szemeknek, mikből elleninkre
Tűz lövellt: lángja már kihavadt,
Gyáva könnyek forrása szívárgott,
Hol retentő villámok fogantak.

*) A Kisfaludy-társaság közgyűlésén e költeményt A hős övegye címmel olvasta fel a költő.

Végül a vármegyei főszámvevő jelentései tárgyalattak. Szabó Zsigmond H.-Hadház város volt rendőrkapitányának a városi képviselőtestület határozata ellen beadott felelőzése — Szina y Gyula érvelése folytán — 16 szavattal 12 ellenében elfogadtatott, azaz a volt rendőrkapitány fölmentetett a marha-járlatokból befolyt jövedelem elszámolása alól, mivel a marha-járlatok jövedelme eddig is a kezelőt illette, s utasított H.-Hadház képviselő-testülete, hogy a volt rendőrkapitány visszatartott fizetését szolgáltassa ki.

A loávitató bizottságok tagjaivá az eddigi tagok választottak.

A közgyűlés, melyen a hajduvármegyei kormánypárti kikötött képviselőjelöltek is (Fereny Elek kivételével) jelen voltak, 3/4 11 óra-
kor véget ért.

Ujdonságok.

*** Méltatlan támadás érte a »Debreczeni Ellenőr«** szombati számának »Nyit-
terében« Dr. Bakonyi Samut, — lapunk főmunkatársát. »Egy magyar orthodox zsidó« ugyanis, ki annyira nem ismeri a saját vallását sem, hogy Dávid királynak mindjárt az első szölgárt megsejti, azaz beáll a csufoló dök közé, a telhetetlen és tehetetlen guny hangján tör Dr. Bakonyi Samu ellen egy cikket, mely a recepcionális kérdésben (melyet az elvakult és elvadult fanatizmus felfogni és megbecsülni nem bír) a »Debreczeni«-ben megjelent. Az »Egy magyar orthodox zsidó« (mely aláírásban csak az »orthodox« és »zsidó« szavak helyesek, de a »magyar« jelző jogtalanul használtatik, mert az orthodox fanatizmus nélkülöz minden magyarságot) a csufolódás és gyanúsítás hangján szól Dr. Bakonyi Samuról, guny tárgyává akarván tenni meg annak ősz atyját is. (Tisztelt orthodox ur! »Tiszteljed apádat és anyádat, — hogy hosszú életű légy e földön!« — Mózes törvénye.) Ki akarya gunyolni Dr. Bakonyi Samut azért is, hogy ő a III-ik választó kerületben mint képviselő-jelölt megbukott, holott erre a jelöltségre büszke lehet az egész debreczeni zsidóság! Dr. Bakonyi Samu sokkal magasabban áll annál, hogy sem őt ezen alacsony guny érinthetné s polgártársainak őszinte szeretete és becsülése teljes elégtételt szolgáltat neki az ilyen méltatlan támadásokért; — de nekem, mint e lap felelős szerkesztőjének, kinek hite, tudta és beleegyezése nélkül e lapban semmi meg nem jelenhetik, hogy a Dr. Bakonyi Samu ellen intézett támadás méltatlanságát és igazságtalanságát még inkább feltűntessem, kötelességem kijelenteni, hogy a »neheztelt cikket nem Dr. Bakonyi Samu írta, hanem egy másik intelligens, magas képzettségű ifju zsidó, ki cikkének minden szavaért bármely terehen helyt áll. S ezenel tiltakozom minden olyan eljárás ellen, hogy csak úgy találomra, az én megkérdésem nélkül, támadják a »Debreczeni« munkatársait; ha valakinek a »Debreczeni«-ben megjelent bármely közlemény ellen kifogása van, tessék hozzám fordulni s én tudni fogom a magam teendőit. Ez esetben elkerülhető lesz az, hogy — mint a jelen esetben is történt — méltatlanul támadják meg a lapnak valamely munkatársát. Midőn tehát a magam részéről is visszautasítom az »Egy magyar orthodox zsidó«-nak elvakult fanatizmusból eredt támadását, kijelentem a következőket:

Midőn a debreczeni függetlenségi és 48-as párti intéző bizottsága rám ruházta e lap f. szerkesztői tisztét, a »Debreczeni« azonnal megszünt antiszemita lap lenni. De midőn ilyen hangokat hallok, mely hangok a »szabad-
ság, egyenlőség és testvériség« magasztos elveivel ellenkeznek, akkor nem tehetek egyebet, minthogy a jövőben gondoskodjam róla, hogy a szolgalelkűség: az elvakult fanatizmus a »Debreczeni« hasábjain kellő visszatartásban részesüljön!

Debreczen, febr. 15.

Kósa Barna,

a »Debreczeni« f. szerkesztője.

*** A főiskola köréből.** Osterlamm Ernő, debreczeni főiskolai tanár a f. hó 12-én tartott közös tanárkari ülésen bejelentette tanári állásáról ez iskolai év végére való lemondási szándékát. F. hó 9-én kezdődött meg akadémiánk a második felév. Ekkor hirdettetett ki a pályázatok következő eredménye. A Hatvani-alapítvány egyháztörténelmi pályakérdésre érkezett 3 munka, melyek közül 2 nyert jutalmat u. m. Gál György 3 th. munkája, ki az 50 forintból 30, s Virágh István 2. th.-é, ki 20 frtot nyert. — A Keresztes-Deák I. alapítvány nemzetgazdasági pályakérdésre bejött 6 munka, melyek közül kettő jutalomra érdemesítettet, u. m. Király Kálmán 2. jh.-é, ki a kitűzött 84 forintból 54, s Harcsár Géza 4. jh.-é, ki 30 frtot kapott. A Keresztes-Deák I. alapítvány természetrajzi pályakérdésre 3 munka érkezett. Ezen alapítvány 84 frtja egyenlően osztott meg 2 pályázó, Pruzsinszky Zoltán VIII. o. t. és Erdős Lajos 2. th. között. A Váradai Szabó alapítvány 50 frtos nevelés-tani pályakérdésre egy munka érkezett be, de a mely nem találtatott jutalomra méltónak. A Kazinczy alapítványból 10 drb. 10 frankos aranyat kapott Soltész Elemer VIII. o. t. 5—5 darab aranyat kaptak pedig Hajdu Lajos 1. jh. és Rohoska József 2. th. — A Pécze IV-ik és a Bulyovszky-féle alapítványok kérdéseire érkezett pályaművek bírálatai még nem hirdethettek ki.

*** Eljegyzés.** A debreczeni fiatal ügyvédi nemzedék egyik legrokonszenvesebb tagja, a városunk széles köreiben kedvelt Dr. Freund Jenő, lapunknak is szellemes tollu dolgozó társa tegnap jegyezte el özv. Reiner Henrikné úrnő bájós leányát: Frieda kisasszonyt. Előre is boldogságot kívánunk ezen igaz szívbéli szövetséghez!

*** A bormustrák adómentessége.** A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint bormustrákat fogyasztás adótól menten, külön nyert engedély nélkül csakis bejegyzett bor-nagykereskedők és oly bortermelők küldhetnek, kik a borknak nagyban való eladásával foglalkoznak. A ki az ebbeli kedvezményt igénybe venni óhajta, ez iránti szándékát az illetékes pénzügyigazgatóságnál bejelenteni s azt, hogy az előírt kelleknek megfelelő, hiteles községi bizonyítvánnyal igazolni tartozik. A küldeményről legalább 2 órával annak küldése előtt értesíteni tartozik az illető pénzügyi közeget. A tartalom fél liternél nagyobb ne legyen, a szállítás jól elzárt és peszáttal elzárt edényben történjék, mely; különleg is »mustra« jelzéssel legyen ellátva.

*** Közgyűlés.** Az »István gőzmalom társulat muukásainak önképző és segélyző köre f. hó 21-én vasárnap d. u. 2 órakor tartja meg évi rendes közgyűlést saját helyiségében. — Tárgysorozat: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a kör mult évi számadásairól. 3. Egy üres telek megvétele és arra saját lakház építés iránti felhatalmazás kikerése. 4. A folyó évi költség-előirányzat megállapítása. 5. Indítványok. 6. Általános tisztújítás.

Kelepczében,

Egy napon épen a házam előtt találko-
zom Béla barátommal, kivel garson koromba
nem egy kalandon mentem keresztül és kire a
klaszikus irodalomból csak ez a pár szó rag-
dadt: minden órádnak leszakaszod virágát...
Nagyon vidámnak látszott, szemében a
jövendő öröm biztos előérzete hajnalodott.

— De most az egyszer már aztán nem
fogsz ám menekülni — szölt tréfás fenyegető-
zéssel, feneket kerítvén beszédének.
— Ha nem ütökik feleségem czirkulusaiba,
ekkor szivesen állok rendelkezésedre.

Dehogy ütökik, miért is ütökik; hi-
szen csak ártatlan, hogy ne mondjam, művészi
élvezetéről van szó...

— Ah!
— »A meztlábos oroszánhoz« címzett
dalcarnokban ma este lesz legelső felépése a
hires miss Toni Pattoni kisasszonynak, a ki
nyolcz tikris és körülbelül egy tucazt hiénát
annyira megtudott szelidíteni, hogy a bestiák,
mint ölebek, — úgy hallgatnak urnőjük pa-
rancsára.

— És fiatal-e még az a dáma? kérdem
hltvesi aggodalommal.

— Már miért ne lenne fiatal, — hi-
szen az kölcsönöz az egész dolognak bü-
bájt...

Akkor már megbocsátsz, — de felesé-
gem...

— Eh, én tisztelem, becsülöm a felesé-
gedet, te elvégre is férfi vagy; a ki nem
zárkozhatik a lakásod négy fala közé.

Titokban bizony tökéletesen igazat ad-
tam barátomnak, de szégyeltem bevallani, —

*** Gyászjelentés.** Kopp Sándor és Na-
dányi Sándor mint unokák és Jung Károlyné,
Pe rofszky Mária s Nadányi Anna mint kereszt-
leányai, a rokonok nevében is fájdalommal je-
lentik, hogy szeretett nagyanyjuk, illetve ke-
resztanyjuk özv. Nadányi Sándorné szüet-
tett Kókay Nott Anna életének 65-dik évében,
hosszas betegség és a halotti szentségek felvé-
tele után, folyó évi február 13-án reggeli 2
órákor csendes elhunyt. Temetése helyén a nagy-
mester-utcazi 1329. számú háztól, a Szent-Anna
utcazi sírkertbe történik, az engesztelő szent-
mise folyó hó 17-én délelőtt 9 órákor a róm.
kath. templomban tartatik meg. Mely végtisz-
tességételre a rokonokat, ismerősöket és álta-
lában a tisztelt közönséget bánatos szívvél
meghívjuk. Debreczen, 1892. február 13. Az
örök világosság fényeskedjék neki!

*** Az én főztömet még a király is megeheti.**
Egy csinos külsejű, fiatal menyecske egy idő óta kisirt
szemekkel szokott beállítani a kapitányi hivatalba. Nem
egyszer keservesen panaszkodta el a kapitány előtt, hogy
férje nem szereti őt, üldözi, veri s minden rosszat rá-
kiabál.

— És miért? — kérdi tőle a kapitány.

— Azt állítja rólam, hogy nem tudok jól főzni.

A kapitány s menyecske iránti jóindulatból nem
egyszer azzal vigasztalta a menyecskét: »Járjon csak
a férje kedvébe, majd másképp lesz az...»

Tegnap ismét bekopogtatott az asszonyka a
kapitányhoz. De nem egyedül, hanem egy vaskos cse-
léddel, a ki egy nagy kondér halpaprikást hozott ma-
gával?

— Nos, mi baj megint?

A menyecskét erős zokogás fogta el. Alig tudott
szóhoz jutni.

— Ezt a szégyent már nem tudom tovább el-
tűrni. Ma ismét a fejemhez akarta vágni a főztömet.
Már pedig ezt a király is megeheti. Kóstolja csak meg
a kapitány ur.

Az alkaptány nem szabadulhatott addig a me-
nyecskétől, míg a halpaprikából egy tisztességes ada-
got el nem költött, akár mennyire erősítette, hogy
már a fekete kávé után van.

Ezzel a menyecske arca kiderült, nyugodtan
hagyta el a hivatalt, mert a férjével szemben hi-
vatalosan is megszerezte a főzési tudományt elég-
tételül.

*** Üzleti számlák bélyege.** A pénz-
ügyigazgatóság konkrét eset alkalmából abban
a kérdésben, hogy üzleti számlákra a bélyeg
hová kell felragasztani, úgy döntött, hogy a
bélyeg a számlának első lapjára akként ragasz-
tandó fel, hogy a bélyeg alsó szélét a számla
első tételével lehessen keresztülríteni. Más he-
lyen és más módon alkalmazott bélyeg nem
létezőnek tekintetik. — A marosvásárhelyi ke-
reskedelmi- és iparkamara utolsó ülésén esat-
lakozott a szegedi kamarának ahhoz a kérel-
méhez, hogy a 10 frtig terjedő üzleti számlák
bélyegmentesek legyenek.

*** Hymen.** Horváth István helybeli
ifju szabó mester f. hó 13-án, szombaton este
eljegyezte özv. Nyilas Gaborné leányát,
Mariska-t. Az örök boldogság vezérelje őket
az élet utain!

*** Baktérium mindenütt.** Vizsgálá-
tokat tettek fehéreneműkön, hogy mennyi bak-
teriumot találhatnak benne. Egészen új vész-
zonán egy grammban 24, gyapokban 63, gyapjában
16, fonalban 43 kolónia bakteriumot találtak.
— Ugyanezekben másfél napi viselés után
66—114—273 és 364, ötödfele nap mulva
44—83—172—465 kolóniát. Megvizsgáltak régi
sebkötőket, kivágyva egy grammnyi azokból.
— Azt az eredményt kapták, hogy 1864-ből
maradt kötőszerben 70,560, az 1868-ikban
172,800, az 1850-ikben 64,680, végre 1870-ikben

hogy a feleségem beleegyezése nélkül már
csak azért sem lehet részem ez isteni élvezet-
ben, — mert a kassza nála van, — melyet egy
öriz, mint szent Péter a mennyország főkapuját.

— Nem ígérhetem, hogy elkísérlek, —
mondám rövid gondolkodás után, — mert
tudod, egy családapának komoly kötelességei
vannak, mikről ti boldog legényemberek nem
is álmodtok.

Béla nem fakgatott tovább, csak intett
a kezével, mint mikor valakire keresztet csi-
nálunk.

— Nem volt inyemre a dolog és aztán
egy kissé kíváncsi is voltam a hires misre,
a ki 8 tigris és majdnem kétszerannyi hié-
nát megtudott szelidíteni és a ki e mellett
fiatal is. Hátha csinos is? Eh, mégis jó vol-
na megtekinteni. Nem ruszaj mindenről tud-
ni a feleségemnek és ha valamikor ő jutna
ilyen művészi élvezethez, bizonyára ő se köt-
né mindjárt az orromra.

Eltökélttem tehát, hogy meglepem bará-
tomat és elmegyek a meztlábos oroszán cí-
mű dalcarnokba, ha megtudom kaparítani a
borraló költségeket.

Hogy a feleségemtől előleget kérjek, ar-
ról természetesen szó sem lehetett. — Itt más
pénzügyi operációról kell gondoskodnom és
azonnal támadt is egy pompás ötletem.

Feleségemnek épen nagymosása volt, a
mi annyira igénybe vette, — hogy kimenéről
nem is álmodhatott. Ha pedig ki nem megy,
akkor a karpereczre nincs szükség és ha ar-
ra szükségem nincs, — nem érezheti annak hi-
ányát és ha a hiányt nem érzi, — bátran
elzalogosíthatom, majd mire használni akar-
ja, — akár tiszter is lesz alkalmam kíváltani.

